

съ своитѣ желѣзни руди и печи, които работѣли до неотколе. Тая покраина се наричаше отъ турцитѣ Демиръ-коль, т. е. желѣзарска страна (околия), както и главниятъ ѝ градъ носи името Демиръ-Хисаръ (желѣзна крѣпость), у гърцитѣ Сидеро-кастронъ (желѣзна крепость). Кърчевчани носѣли въ турско време вжглища за желѣзарскитѣ печи. Желѣзарството вирѣло до ново време въ близкитѣ на Кърчево български села, Горно и Долно-Броди, Самоковъ и пр. Азъ видѣхъ тамъ отскоро напуснати самокови за желѣзни руди.

IX

Надписи и бележки отъ Охридско

1. — Църква Св. София въ Охридъ. Тая величествена базилика е била съборна църква на Охридската българска патриаршия, преименувана сетне на архиепископия. Споредъ едни, тя е била съградена отъ князь Бориса или отъ царь Самуила, а споредъ Дюканжовия списъкъ — отъ охридския архиепископъ Лъва въ XI в. Презъ турското владичество тя е била обърната на джамия. Въ началото на XIV в. архиепископъ Григорий проширилъ външния притворъ и, за споменъ на това, оставилъ тухленъ едноредовъ надписъ, взидавъ въ външната стена на притвора. Ето факсимиле отъ надписа, доколкото той е запазенъ:

ΠΩΣΗΚΟΓΡΗΓΟΡΙ
 ΙΔΝΕΩΙΚΗΝΗΝΕΓΕΙΡΑСТΟΝ
 ΘΕΟΓΡΑΦΟΝΝΟΗΟΝ:ΕΘΗΗ
 ΤΑΗΥΣΩΝΕΚΔΙΔΑΣΚΕΙΠΑΝ
 ΣΟΦΩΣ:· 49ΥΩΚΕ

Прочетено: ... Μώσης ὁ Γρηγόριος) ... σκληρὴν ἐγείρας
 τὸν θεόγραφον νόμον: ἔθνη τὰ Μυσῶν ἐκδιδάσκει πανσόφως ··
 ἔτους ρωχέ.